

[Minister V. Buhl.]

falder staten efter nationalbanklovens § 19. Desuden indeholder lovforslaget regler om de nuværende sedlers inddragning og ombytning med nye, og disse regler skal sættes i kraft, forinden nationalbanken kan gå i gang med fremstillingen.

Det vil være meget ønskeligt, at denne sag snarest bringes til endelig afgørelse, og jeg skal da tillade mig at anbefale lovforslaget til velvillig og hurtig behandling i det høje ting.

Nielsen: Den engelske besættelse af Færøerne, der skete umiddelbart efter den tyske besættelse af Danmark, skabte, som det var at vente, ændrede forhold på adskillige områder og medførte, at der mellem den britiske regering, lagtinget og amtet blev truffet overenskomst angående en række spørgsmål, hvor en nyordning var nødvendig, således bl. a. vedrørende pengeforholdene. Der blev gennemført forbud mod import og eksport af betalingsmidler og eksport af udenlandske værdipapirer og guld samt mod overførsel af lokale betalingsmidler til personer bosat udenfor Færøerne.

Det var indlysende, at de almindelige danske pengesedler under den nye tingenes tilstand ikke kunne benyttes som betalingsmiddel, og det blev i slutningen af maj 1940 bestemt, at alle danske pengesedler på Færøerne skulle være forsynet med en særlig afstempling for at være gyldige. Da det hurtigt viste sig, at der ikke var tilstrækkeligt af de således afstemplede sedler til dækning af behovet, blev der senere indført den ordning, at amtmanden efter indstilling fra lagtinget på nationalbankens vegne kunne udstede pengesedler, der skulle være dækket af britisk valuta til en nærmere fastsat kurs.

I slutningen af 1940 blev der indført en ny ordning, hvorefter der udstedtes helt nye sedler til ombytning med de hidtil udstedte og til forøgelse af seddelmængden. Der blev under krigen udstedt sedler for ca. 15 mill. kr. på Færøerne, og de færøske sedler vakte en vis opsigt hernede, da de under krigen blev bragt hertil af personer, som det var lykkedes at komme hertil fra Færøerne. Som man nok kan tænke sig, fandtes der ikke noget seddeltrykkeri

på Færøerne, og det var derfor nødvendigt at trykke sedlerne i England. Det skal tilføjes i denne forbindelse, at der er områder indenfor det engelske imperium, der har egne pengesedler til lokalt brug, således Isle of Man, der i sin tid var en gammel nordisk besiddelse.

Så længe krigen stod på, var vor fremtidskæbne usikker, men Færøerne kom heldigvis efter krigens afslutning tilbage til Danmark, hvad betydelige kredse på Færøerne var meget glade for. Den genoptagne samhandel nødvendiggjorde, at der skabtes mulighed for pengeoverførsler mellem Færøerne og rigets øvrige dele. Dette blev ordnet mellem finansministeriet og oppebørselskontoret i Thorshavn, og det er meget store summer, der er overført, siden ordningen blev gennemført.

Sidste efterår blev der i London ført forhandlinger mellem repræsentanter for Færøerne og riget og repræsentanter for den engelske regering angående den overenskomst, som under krigen blev indgået mellem Storbritannien og Færøerne, den såkaldte sterlingoverenskomst. Resultatet af disse forhandlinger blev, at sterlingoverenskomsten skulle bringes til ophør og Færøerne udtræde af sterlingområdet. Der blev senere i København ført forhandlinger mellem et af vor regering nedsat embedsmandsudvalg og repræsentanter for Færøernes hjemmestyre, og statsministeriet udarbejdede derefter udkast til et lovforslag, der blev forelagt Færøernes lagting og tiltrådt af dette med nogle mindre ændringer.

Der gives i bemærkningerne til det forelagte lovforslag i de forslaget medfølgende bilag en klar fremstilling af denne sags udvikling gennem dens forskellige stadier, og jeg vil derfor indskrænke mig til disse bemærkninger. Det forelagte lovforslag, der som sagt er i fuld overensstemmelse med lagtingets vedtagelse, vil jeg anbefale til velvillig behandling og hurtig gennemførelse her i landstinget.

Moesgaard: De to forud i denne samling vedtagne lov for Færøerne var love, som bragte social lighed mellem Færøerne og os, men det foreliggende lovforslag om særlige pengesedler på Færøerne synes jeg er et skridt i den forkerte retning. Det bringer os desværre ikke nærmere til hin-